

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Središnja Bosna/Srednjobosanski kanton

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 P 182054 21 Gž

Novi Travnik, 07.06.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca Mirjana Grubešić, predsjednica vijeća, Davor Kelava i Alma Islamović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 1. M.K.-G. iz V., ul. ..., 2. I.K. iz N.T. ul. ..., 3. F.G. iz V. ul.... i 4. D.G. iz V. ul...., koje zastupa punomoćnik Adnan Novo, odvjetnik iz Sarajeva, ul. Jadranska 4, protiv tuženika „Kalvarija-cop” d.o.o. Vitez, Mali Mošunj b.b., kojeg zastupa punomoćnik Praljak Branka, odvjetnik iz Novog Travnika, ul. Stjepana Radića 13, radi isplate dobiti, vrijednost spora 111.135,36 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 182054 20 P od 12.08.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 07.06.2022. godine, donio je:

RJEŠENJE

Ukida se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 182054 20 P od 12.08.2021. godine i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporenom prvostupanjskom presudom odbijeni su tužitelji sa tužbenim zahtjevom kojim su tražili da im na ime udjela 0,401% tuženik iz ukupno ostvarene dobiti za period 2009. - 2019. godina isplati iznos od po 27.783,84 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe (04.12.2020. godine) do konačne isplate, kao i da im naknadi troškove parničnog postupka.

Protiv presude žalbu su blagovremeno uložili tužitelji zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se prvostupanjska presuda preinači na način da se u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev ili ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku. U obrazloženju žalbe navode da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo odnosno odredbu članka 338. Zakona o gospodarskim društvima koja predviđa dijeljenje dobiti među članovima društva u razmjeri sa visinom udjela ako drugačije nije odlučeno. Tužitelji su dokazali da su vlasnici udjela od 0,401 % kod tuženika, temeljem čega im pripada i pravo na isplatu dobiti. Napominje da dobit nikada nije isplaćena, kao da ni Skupština društva nije sazivana više od 10 godina zbog čega su odluke te skupštine ništave.

U odgovoru na žalbu tuženik ističe da su žalbeni navodi neosnovani jer je Skupština društva većinu glasova odlučila da se dobit uloži u daljnji razvoj tužene pa nema pravnog osnova za podnošenje žalbe.

Nakon što je ispitao osporenu odluku u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu odredbe članka 221. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH¹, ovaj sud zaključio je slijedeće:

Žalba je utemeljena.

Iz spisa predmeta proizlazi kako su tužitelji, kao udjelničari u vlasništvu tuženika podnijeli tužbu radi isplate iz dobiti koji je tuženik, kao pravna osoba ostvarivao u periodu tužbenog zahtjeva. Nakon izvedenih dokaza i uređenja tužbenog zahtjeva prema nalazu vještaku financijske struke prvostupanjski sud je pozivom na odredbe članka 303. u svezi sa člankom 234. i člankom 301. stavak 3. točka e) Zakona o gospodarskim društvima Federacije BiH odbio tužbeni zahtjev držeći kako tužitelji nisu dokazali postojanje obveze gospodarskog društva „Kalvarija-cop“ d.o.o. Vitez na isplatu dobiti temeljem njihovog prava kao članova društva sukladno odredbama Statuta društva, niti takva obveza proizlazi iz odredaba Zakona o gospodarskim društvima ili nekog drugog zakona, te da su tužitelji, prema odredbi članka 338. istog zakona imali mogućnost roku od 30 dana podnijeti tužbu za poništenje odluka skupštine društva.

Ovakva činjenična utvrđenja i primjenu materijalnog prava od strane prvostupanjskog suda ne prihvaća i ovaj sud.

Prvostupanjski sud gubi iz vida odredbu članka 2. Zakona o gospodarskim društvima Federacije BiH² koja propisuje razloge osnivanja prave osobe, odnosno da je društvo pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružanja usluga na tržištu radi stjecanja dobiti, a dobit se prema članku 330. u svezi sa člankom 317. tog zakona dijeli među članovima društva sa ograničenom odgovornošću razmjerno sa visinom udjela, ako drugačije nije ugovoreno.

Kod nesporno utvrđene činjenice iz nalaza vještaka financijske struke da je tuženik kao gospodarsko društvo za period tužbenog zahtjeva ostvarivalo dobit, a da za cijelo vrijeme nije sazivana skupština na kojoj bi se odlučivalo o njezinoj raspodjeli, što je u suprotnosti sa odredbom članka 335. Zakona o gospodarskim društvima Federacije BiH, niti je tuženik dokazao da je u tom periodu odlukama skupštine dobit ulagao ili povećavao svoj temeljni kapital, razvidno je kako su takvim postupanjem samo vlasnici sa većinskim udjelom u kapitalu tuženika imali koristi, što je u suprotnosti sa naprijed navedenim odredbama Zakona o gospodarskim društvima u Federaciji BiH, odnosno sa razlozima postojanja društva.

Kako se prvostupanjski sud na prednje okolnosti nije osvrtao, niti davao razloge za svoju odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva u tome pravcu, postupa suprotno odredbi članka 191. stavak 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, pa takva odluka

¹ Službene novine Federacije BiH, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² Službene novine Federacije BiH, broj 81/15 i 75/21

nema jasne i razumljive razloge na kojima je zasnovana, koji su sadržani u odredbi članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i odredbi članka 191. stavak 4. Zakona o parničnom postupku. Iz tih odredbi proizlazi obveza suda da, pored obrazloženja zahtjeva i navoda stranaka, činjenica na kojima stranke zasnivaju svoje zahtjeve, daje jasnu ocjenu provedenih dokaza, ali i navede materijalne propise na kojima zasnovana odluka, jer je samo tako obrazložena odluka podobna za preispitivanje po uloženom pravnom lijeku, zbog čega ovaj sud nije prihvatio stav suda da tužitelji nisu dokazali postojanje obveze tuženika na isplatu dobiti temeljem njihovog prava kao članova društva. Navedene povrede su takve prirode da ih može otkloniti samo prvostupanjski sud, pa je odluku po žalbama parničnih stranaka valjalo ukinuti i vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak u skladu sa člankom 227. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

U ponovljenom postupku sud će zakazati ročište glavne rasprave i izvesti dokaze predložene od strane parničnih stranaka, a potom će pažljivom ocjenom izvedenih dokaza i utvrđenih činjenica uz primjenu materijalnog prava biti u mogućnosti donijeti pravilnu i zakonitu odluku uz navođenje jasnih i potpunih razloga za odluku u smislu članka 8. i 191. stavak 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, pazeći i na ostale prigovore i bitne navode parničnih stranaka koje se odnose na predmet spora.

Također, prvostupanjski sud će primjenom članka 397. stavak 3. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH odlučiti o troškovima cijelog postupka.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić